

רע"פ 8237/15 - יצחק בן זקן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 8237/15

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקש:

יצחק בן זקן

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 17.11.2015, בעפ"ג 34534-09-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: י' שפסר; צ' דותן; ו-ש' בורנשטין

בשם המבקש:

עו"ד אבי כהן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים: י' שפסר; צ' דותן; ו-ש' בורנשטין), בעפ"ג 34534-09-15, מיום 17.11.2015, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום ברחובות (כב' השופטת ע' רון - סג"נ), בת"פ 4043-08-14, מיום 7.9.2015.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש הורשע, על יסוד הודאתו, בביצוע עבירה של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] (להלן: פקודת הסמים המסוכנים). מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 4.8.2014, נתפסו בחורשה שבעיר יבנה 26 שתילים, בשלבי גדילה שונים, של סם מסוכן מסוג "קנבוס", במשקל של כ-8.4 ק"ג נטו. שתילים אלו, כך נטען, גודלו וטופלו על-ידי המבקש.

3. בבואו לקבוע את מתחם הענישה ההולם את מעשיו של המבקש, עמד בית משפט השלום על הערכים החברתיים שנפגעו ממעשים אלו, ובין היתר, הצורך להגן על בריאות הציבור מפני נגע הסמים. בית משפט השלום קבע, בהקשר זה, כי ראוי להשית, בגין מעשים כגון דא, עונשים חמורים ומרתיעים. בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה למעשיו של המבקש נע בין של"צ ומאסר מותנה ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לצורך קביעת עונשו של המבקש בתוך המתחם, זקף בית משפט השלום לחובתו, את משקל הסם שנתפס ברשותו (8.4 ק"ג), "כמות שהספיקה לכשבע-שמונה שנים"; ואת עברו הפלילי המכביד של המבקש, הכולל ארבע הרשעות קודמות, בגינם הוא ריצה עונשי מאסר ממושכים. לקולת עונשו של המבקש, נשקלה, אמנם, המלצתו של שירות המבחן, שלא להטיל על המבקש עונש מאסר בפועל, על רקע ההליך הטיפולי בו הוא משתלב. ואולם, בית משפט השלום קבע כי אין ליתן לעמדתו של שירות המבחן את "משקל הבכורה". עוד זקף בית משפט השלום לקולת העונש, את הודאתו של המבקש במיוחס לו; את נסיבותיו האישיות; ואת מצבו האישי והמשפחתי. על יסוד שיקולים אלה, דן בית משפט השלום את המבקש ל-7 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו. כמו-כן, הושתו על המבקש 8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים, עבירה כלשהי, מסוג פשע, לפי פקודת הסמים המסוכנים; 5 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים, עבירה כלשהי, מסוג עוון, לפי פקודת הסמים המסוכנים; קנס כספי, בסך 2,000 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו; ו-6 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים, עבירה כלשהי, לפי פקודת הסמים המסוכנים. בנוסף, הורה בית משפט השלום על השמדת סמים ומוצגים אחרים שנתפסו במהלך חקירתו של המבקש.

4. המבקש לא השלים עם גזר דינו של בית משפט השלום, וערער עליו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. לאחר שמיעת טענות הצדדים, החליט בית המשפט המחוזי לדחות את ערעורו של המבקש. בית המשפט המחוזי קבע, כי בית משפט השלום היה ער למכלול השיקולים הרלוונטיים, לצורך גזירת עונשו של המבקש, והתוצאה אליה הגיע, בסופו של דבר, היא תוצאה מאוזנת ומידתית.

הבקשה לרשות ערעור

5. בבקשה שלפני טען המבקש, כי שגו הערכאות הקודמות בכך שלא בחנו אפשרות לחרוג ממתחם הענישה שנקבע בעניינו, לנוכח סיכויי שיקומו הגבוהים. לטענתו של המבקש, בנסיבות בהן מצוי הנאשם בהליך שיקומי מוצלח, והדבר נתמך בהמלצות הגורמים המקצועיים בשירות המבחן, מן הראוי הוא כי לא יישא אותו הנאשם בעונש מאסר מאחורי סורג ובריח. המבקש הדגיש, בהקשר לכך, את הנסיבות החריגות המתקיימות בעניינו, ובין היתר את נסיבותיו האישיות הקשות; את עברו הפלילי הנקי, בתחום עבירות הסמים; ואת ההליך השיקומי האינטנסיבי אותו הוא עבר בהצלחה, בעקבותיו בא שירות המבחן בהמלצה שלא יוטל עליו עונש מאסר בפועל.

בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל, אשר הושת על המבקש, ולכך אדרש בהמשך.

6. הלכה מושרשת היא, כי היעדרות לבקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שמורה למקרים חריגים במיוחד, בהם מתעוררת שאלה משפטית נכבדה או סוגייה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים לבקשה, או כאשר מתעורר חשש מפני עיוות דין חמור או אי-צדק ממשי שנגרם למבקש (רע"פ 8106/15 אסולין נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה - בני ברק (30.11.2015); רע"פ 5558/15 דמרי נ' מדינת ישראל (24.11.2015); רע"פ 7793/15 נג'אר נ' מדינת ישראל (19.11.2015)). לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי היא אינה עונה על אמות המידה שנקבעו למתן רשות ערעור.

עוד אזכיר, כי הבקשה שלפניי נסובה על חומרת העונש אשר הושת על המבקש. ואולם, כידוע, לא תינתן רשות לערער ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים חריגים בהם העונש שנגזר על המבקש חורג במידה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 7398/15 רחמימוב נ' מדינת ישראל (6.11.2015); רע"פ 5658/15 סמירנוב נ' מדינת ישראל (24.8.2015); רע"פ 5205/15 טנוס נ' מדינת ישראל (9.8.2015)). במקרה דנא, נחה דעתי כי לא נגרמה סטייה כלשהי ממדיניות הענישה הנוהגת, ובוודאי שאין מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות זו.

די בטעמים אלו, כדי לדחות את הבקשה לרשות ערעור שלפניי.

7. אוסיף, למעלה מן הצורך, כי אין בידי לקבל את טענותיו של המבקש גם לגופו של עניין. סבורני, כי לא היה מקום, בנסיבות העניין, לסטות ממתחם הענישה שנקבע למעשיו של המבקש, וזאת מבלי להתעלם מן התהליך השיקומי המוצלח שהוא עבר. אדגיש, בהקשר זה, כי בית המשפט אינו מחויב לאמץ את המלצתו של שירות המבחן (רע"פ 4719/13 צוקרן נ' מדינת ישראל (20.8.2013); בש"פ 7999/12 ג'רבי נ' מדינת ישראל (2.12.2012)). עוד אזכיר, כי על אף חשיבותו של האינטרס השיקומי של הנאשם, מדובר בשיקול נוסף, אותו על בית המשפט לשקול, לצד יתר שיקולי הענישה (רע"פ 4218/15 אמסלם נ' מדינת ישראל (18.6.2015); רע"פ 3463/15 קוטוב נ' מדינת ישראל (21.5.2015)). בית משפט השלום זקף לחובתו של המבקש, את עברו הפלילי המכביד, הכולל ארבע הרשעות קודמות; ואת משקלם של הסמים שנתפסו. על רקע זה, החליט בית משפט השלום, ובצדק, כי טעמים אלו מצדיקים שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, והשית על המבקש עונש מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג ובריח. מסקנה זו מקובלת עליי, וסבורני כי עונשו של המבקש, בסופו של יום, הוא עונש ראוי ומידתי, המאזן כהלכה בין כלל השיקולים העומדים על הפרק.

8. אשר על כן, דין הבקשה לרשות ערעור להידחות.

לפיכך, מתייתר הצורך לדון בבקשה לעיכוב ביצוע העונש. כפי שקבע בית המשפט המחוזי, המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר בבית סוהר הדרים, ביום 20.12.2015, עד השעה 09:00, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ' בכסלו התשע"ו (2.12.2015).

ש ו פ ט
